

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022**

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022**

1. Учредяване и регистрация, Правен статут и законова рамка.

“Водоснабдяване и канализация” ЕООД гр. Смолян (дружеството) е регистрирано в Смолянския окръжен съд по фирмено дело № 1621 от 1991 със седалище гр. Смолян. Дружеството е с предмет на дейност водоснабдяване, канализация, пречистване на водите и инженерингови услуги в страната и чужбина и експлоатация на водоснабдителни язовири.

Дейността на дружеството се осъществява в съответствие с изискванията на Закона за водите и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги. Дружеството притежава разрешителни за водоползване за питейно и битово водоснабдяване за общините Смолян, Баните, Борино, Доспат, Девин, Златоград, Мадан, Пединно, Рудозем, Чепеларе, издадено от Министерството на околната среда и водите (МОСВ).

За правото на водоползване дружеството заплаща такса в размер, определена от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с Постановление на Министерския съвет № 383 от 29 декември 2016 година.

На 10 септември 2015 година Ръководството на дружеството сключва Договор за стопанисване, поддръжка и експлоатация на ВИК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги с Асоциацията по В и К на обособената територия, на която оперира дружеството.

Съгласно условията на договора, иговният срок е 15 години, считано от 01 януари 2016 година. Активите, публична общинска и/или държавна собственост са прехвърлени на членовете на Асоциацията по В и К на обособената територия, към 31 декември 2015 година.

Цената, която дружеството ще плаща за правото да използва публичните активи се определя на база на неговия ангажимент за задължително минимално ниво на инвестиции за срока на договора. Съгласно клаузите на договора, стойността на минималното ниво на инвестициите подлежи на преглед и евентуална промяна през период от пет години по време на изпълнение на договора. Също така, съществува възможност дружеството да бъде освободено от ангажимента да извършва определени инвестиции, ако някоя от страните в договора постигне по – добри икономически условия за реализиране на тази инвестиция.

Задължителното ниво на инвестиции, които дружеството следва да направи за целия период на договора са на стойност 11,256 хил. лв.

През текущия период, дружеството е направило инвестиции в публични активи на стойност 886 хил. лв. (31 декември 2021 година 930 хил. лв.) (виж т. 21), които са отчетени и признати, в съответствие с изискванията на договора и приложимото законодателство.

Съгласно условията на договора, за периода до 2027 година, дружеството има ангажимент да направи задължително минимално ниво на инвестиции, както следва:

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

1. Учредяване и регистрация. Правен статут и законова рамка. (продължение)

Година	Инвестиции в публични активи	Хил. лв.
2023		1,005
2024		970
2025		746
2026		523
2027		766
Общо		4,010

Настоящият годишен финансов отчет е одобрен от ръководството на дружеството за издаване на 29 март 2022 година.

2. База за изготвяне на финансовия отчет и счетоводни принципи.

2.1. Приложими обща рамка за финансови отчети

Дружеството води текущото си счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското търговско и счетоводно законодателство. Съгласно Закона за счетоводството, Международните счетоводни стандарти (МСС), приети за приложение от Комисията на Европейския съюз са задължителни за финансовите институции и компании, регистрирани на фондовата борса, както и за други предприятия, които осъществяват дейността си, съгласно изискванията на специални закони, посочени в Закона за счетоводството. Всички останали предприятия, могат да прилагат по избор МСС или Националните счетоводни стандарти, приети за приложение в България.

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните счетоводни стандарти, издание на Комитета за международни счетоводни стандарти и приети за приложение от Европейския съюз.

Към 31 декември 2022 година МСС включват Международните счетоводни стандарти (МСС), Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), Тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения и Тълкуванията на Комитета за разяснения на МСФО. Съвсът за МСС произдава ежегодно стандартите и разясненията към тях, които след формалното одобряване от Европейския съюз, са валидни за годината, за която са издадени. Голяма част от тях обаче не са приложими за дейността на дружеството, поради специфичните въпроси, които се третират в тях.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

2.3. Първоначално прилагане на нови и променени МСФО, които са в сила за текущия отчетен период

Ръководството на Дружеството се е съобразило с всички стандарти и разяснения, които са приложими към неговата дейност и са приети официално за приложение от ЕС към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет. Направен е преглед на влезните в сила от 1 януари 2022 г. промени в съществуващите счетоводни стандарти и те не налагат значими промени по отношение на прилаганата през текущата година счетоводна политика.

Ръководството на дружеството не счита, че е необходимо да оновестява в годишния финансов отчет наименованието на тези Международни счетоводни стандарти и разяснения към тях, в които са направени промени, формално одобрени или неодобрени от Европейския съюз, които ще влязат в сила в бъдеще, без те да се отнасят или да засягат сериозно дейността му. Подобно цитиране на наименования на стандарти и разяснения към тях, които не се прилагат в дейността на дружеството би могло да доведе до неразбиране и до поднаждане на потребителите на информация от настоящия финансов отчет.

2.4. Счетоводни принципи

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с основните счетоводни предположения за текущо начисляване и за действащо предприятие. Оценката на активите и пасивите и измерването на приходите и разходите е осъществено при спазване на принципа на историческата цена. Този принцип е модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и/или пасиви до тяхната справедлива стойност към 31 декември на текущата или на предходната година, както това е посочено на съответните места по-нататък.

2.5. Функционална валута и валута на представяне на финансовите отчети

Функционална валута е валютата на основната икономическа среда, в която едно търговско дружество функционира и в която главно се генерират и изразходват паричните средства. Тя отразява основните сделки, събития и условия, значими за него.

Дружеството води счетоводствено и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България – български лев. Това е валютата, възприета като официална, в основната икономическа среда, в която дружеството оперира. От 1 януари 1999 година българският лев е с фиксиран курс към еврото: 1.95583 лева за 1 евро.

Валутата на представяне в настоящия финансов отчети също е българският лев. Ако на съответното място не е посочено друго, финансовият отчет е изготвен и представен в хиляди лева.

2.6. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално като към сумата на чуждестранната валута се прилага централният курс на Българска Народна Банка (БНБ) към датата на сделката.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ към 31 декември 2022 (продължение)

2.6. Чуждестранна валута (продължение)

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на валутните парични позиции или при отчитането на тези парични позиции при курсове, различни от този, по който първоначално са били признати, се отчитат в отчета печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2022 и 2021 години са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНЕ.

2.7. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Приложението на МСС изисква от ръководството на дружеството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на финансовите отчети, с цел определяне стойността на някои активи, пасиви, приходи и разходи. Те се извършват въз основа на най-добрата преценка на ръководството, базирана на историческия опит и анализ на всички фактори, оказващи влияние при дадените обстоятелства към датата на изготвяне на финансовите отчети. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

2.8. Сравнителни данни

Съгласно счетоводното законодателство, финансовата година приключва към 31 декември и предприятията са длъжни да представят годишни финансови отчети към същата дата, заедно със сравнителни данни към тази дата за предходната година.

При необходимост някои от исрята в отчета за финансовото състояние, отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и отчета за паричния поток, представени във финансовия отчет за 2021 година, които са сравнителни данни, в настоящия отчет са рекласифицирани с цел да се получи по-добра съпоставимост с данните за 2022 година.

2.9. Грешки в предходни отчетни периоди. Промяна в счетоводната политика

Грешки в предходни периоди са пропуски, неточности или несъответствия във финансовите отчети на дружеството за предходни периоди, възникващи в резултат на пропусната или неправилно използвана надеждна информация. Това е информация, която е била налична към момента на одобрение за издаване на финансовите отчети или такава, за която се предполага, че е било възможно да бъде получена и използвана при изготвянето и представянето на тези отчети.

Грешки в предходни периоди могат да възникнат при признаването, оценяването, представянето или оповестяването на елементи от финансовите отчети.

Промяна в счетоводната политика е промяна на конкретни принципи, изходни положения, конвенции, правила и практики, прилагани от предприятието при изготвянето и представянето на финансовите отчети. Дружеството променя счетоводната си политика, когато се изисква от конкретен счетоводен стандарт (МСС и/или МСФО) или, когато това води до представяне във финансовите отчети на надеждна и по-уместна информация за ефекта от операциите и другите събития или условия върху финансовото състояние, резултатите или паричните потоци на предприятието.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

2.9. Грешки в преходни отчетни периоди. Промяна в счетоводната политика (продължение)

Грешките и промяната в счетоводната политика се коригират ретроспективно като се присъзчислява сравнителната информация или началните салда на активите, пасивите и капитала. Корекцията на грешки и промяна в счетоводната политика се отразява в първите финансови отчети одобрени за издаване след откриването на грешките, респективно на промяната, като в тях се представя и отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период.

2.10. Управление на финансовите рискове

Фактори на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове. Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск.

Кредитният риск е рискът, че едната страна по финансовия инструмент не причини финансова загуба на другата, в случай че не изпълни договорното задължение.

Ликвидният риск е рискът, че дружеството би могло да има затруднения при посрещане на задълженията си по финансовите пасиви.

От страна на ръководството на дружеството финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставящи от дружеството, цената на привличените засми и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

2.10.1. Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск, поради това, че няма задължения, както и налични средства, които са деноминирани в чуждестранна валута. Основните сделки, осъществявани от дружеството са деноминирани в български лев и в евро. Българският лев е привързан към еврото, поради което дружеството не е изложено на съществени валутни рискове при осъществяване на сделки в евро. По тази причина, дружеството не използва специални финансови инструменти за хеджиране на този риск.

2.10.2. Лихвен риск

Лихвеният риск за Дружеството е свързан с получените заеми. Засмите с плаващи лихвени проценти излагат Дружеството на лихвен риск, свързан с изменение на бъдещите паричните потоци. Заемите с фиксирани лихвени проценти излагат Дружеството на лихвен риск, свързан с колебания при бъдещо определяне на справедлива стойности.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

2.10. Управление на финансовите рискове (продължение)

2.10.3. Кредитен риск

Финансовите активи, които потенциално излагат дружеството на кредитен риск, са предимно вземания по продажби. Дружеството е изложено на кредитен риск, в случай че клиентите не изплатят своите задължения.

Съгласно приложимата нормативна база дружеството има задължение да осигури снабдяването с вода и в случаи на неизможност за плащане от страна на неговите клиенти, следователно е налице съсредоточаване на значителен кредитен риск.

Ръководството на дружеството използва адекватна система за ограничаване на риска от финансови загуби, спазването на която се наблюдава регулярно.

Преносната стойност на финансовите активи, нетно от загубите от обезценки, представя в максимална степен кредитния риск, на който дружеството е изложено.

2.10.4. Ликвиден риск

Ръководството на дружеството поддържа достатъчно свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност и погасяване на задълженията на дружеството в договорните с доставчиците и другите му кредитори срокове.

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет

3.1. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията са оценени по цена на придобиване, образувана от покупката им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с размера на начислената амортизация и съвкупните обезценки. Дружеството е приело счетоводна политика да капитализира извършените разходи за придобиване на активи, когато тези разходи надвишават 700 лева.

В съответствие с действащото счетоводно законодателство в България до края на 2001 година някои от имотите, машините и съоръженията, които са били придобити до същата дата, са били преоценявани с проценти, прилагани към отчетната стойност и начислената амортизация на съответните активи, обявени от Националния статистически институт.

Последващи разходи, включително извършени за замяна на компонент от актива, се капитализират в стойността на актива, само ако отговарят на критериите за признаване на нетекущ актив. Преносната стойност на замесените компоненти се отписва от стойността на актива в съответствие с изискванията на МСС 16 *Имоти, машини, съоръжения*. Всички други последващи разходи се признават текущо в периода, през който са направени.

Получените имоти, машини и съоръжения чрез правителствени дарения се оценяват по справедлива стойност към датата на придобиването им.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

3.2. Нематериални активи

Нематериалните активи са отчетени по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и евентуалната загуба от обезценка. Дружеството е приело счетоводна политика да капитализира извършените разходи за придобиване на нематериални активи, когато тези разходи превишават 700 лева.

Нематериални активи, получени чрез правителствени дарения, се оценяват по справедлива стойност към датата на придобиването им.

3.3. Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

В края на всяка година се извършва преглед на преносната стойност на активите, за да се определи дали има признаци за обезценка. Ако такива съществуват, дружеството изчислява възстановимата стойност на актива, за да определи размера на загубата от обезценка. Когато не е възможно да се изчисли възстановимата стойност на определен актив, дружеството изчислява възстановимата стойност на генериращия парични постъпления обект, към който активът принадлежи.

Ако така изчислената възстановима стойност на актива (или генериращия парични постъпления обект) е по-ниска от преносната му стойност, последната се намалява до възстановимата стойност на актива (генериращия парични постъпления обект). Загубата от обезценка се признава като разход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в годината на възникването ѝ.

В случай, че загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива (генериращия парични постъпления обект) се увеличава до произчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от обезценка в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава на приход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в годината на установяването ѝ, освен ако съответният актив е отчетен по преоценена стойност, в който случай загубата от обезценка се отнася към увеличение на преоценъчния резерв.

3.4. Материални запаси

Материалните запаси при тяхното придобиване се оценяват по цена на придобиване, която включва всички пряки разходи, свързани с доставката на актива. Оценката на потреблението им се извършва по метода на средно претеглената цена. В края на годината материалните запаси се оценяват по по-ниската между цената на придобиване и нетната им реализируема стойност, която се определя като очакваната продажна цена в хода на осъществяване на дейността, намалена с очакваните разходи по продажбата.

3.5. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на капитал в друго предприятие. Финансовите активи и пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато дружеството стане страна в договорните условия на съответния финансов инструмент, породил този актив или пасив.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние, след като договорните права за получаването на парични потоци са изгубени или активите са прехвърлени и трансферът им отговаря на изискванията за отписване, съгласно изискванията на МСФО 9 *Финансови инструменти*.

Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато и само когато са погасени - т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

Дейността на дружеството не предполага наличието на разнообразни финансови инструменти. Основните финансови инструменти, включени в отчета за финансовото състояние на дружеството, са представени по-долу.

3.5.1. Търговски и други вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреджане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на дължимото безусловно възнаградение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране.

Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Към датата на изготвяне на финансовия отчет дружеството преценява дали съществува обективно доказателство за обезценка относно търговските вземания, които са индивидуално значими. Обезценка се отчита в случай, че съществува обективно доказателство, че дружеството няма да бъде в състояние да събере всички суми, съгласно първоначалните условия по отношение на съответното вземане.

Сумата на обезценката е разликата между преносната (балансовата) и възстановимата стойност. Последната представлява настоящата стойност на очакваните парични потоци, дисконтирани с ефективния лихвен процент. Размерът на обезценката на търговските вземания през текущия период се отчита като приход и разход. Когато се очаква вземане да бъде събрано до една година, то се отчита като текущ актив. В останалите случаи вземанията се отчитат като нетекучи активи.

Бъдещите парични потоци, определени за група от финансови активи, които колективно се оценяват за обезценка се определят на база на историческа информация, касаеща финансови активи с характеристики на кредитния риск подобни на характеристиките на групата финансови активи. Активи, на които се прави индивидуална обезценка не влизат в група за обезценка.

Дружеството използва опростен подход при отчитането на обезценките на търговските и други вземания и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

3.5. Финансови инструменти (продължение)

3.5.1. Търговски и други вземания (продължение)

Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за изпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент.

Значими финансови затруднения на задълженото лице, вероятност за обявяване в несъстоятелност и ликвидация, финансово реструктуриране или невъзможност за изплащане на дълга (повече от 30 дни) се приемат като индикатор, че търговското вземане следва да бъде обезценено.

Във връзка с прилагането на МСФО 9 *Финансови инструменти*, дружеството извършва анализ на тригодишната събираемост на търговските вземания. При оценяването на очакваните кредитни загуби по търговските вземания, дружеството е използвало матрица на провизиите, както и натрувания си опит в областта на кредитните загуби по търговски вземания, за да оцени приблизително очакваните кредитни загуби за целия срок на финансовите активи.

3.5.2. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти в лева са оценени по номиналната им стойност, а паричните средства в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към края на всеки отчетен период.

Паричните средства за целите на съставянето на отчета за паричните потоци са паричните средства в брой и по банкови сметки.

3.5.3. Задължения по заеми

Лихвените заеми се признават първоначално по справедлива цена, формирана от получените парични постъпления, намалени с присъщите разходи по сделката. След първоначалното им признаване лихвените заеми се оценяват по амортизирана стойност, като всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж се отчита в печалбата или загубата за периода на ползване на заема на база метода на ефективния лихвен процент. Получените лихвени заеми, при възникването на които не са извършени разходи свързани със сделката, не се амортизират. По същия начин се третираат получените банкови овърдрафти, при които получателят има право многократно да усвоява или погасява заема в рамките на предварително договорения лимит.

Финансовите разходи, в това число и директните разходи по привлечането на заема, се включват в печалбата или загубата по метода на ефективния лихвен процент, с изключение на транзакционните разходи по банкови овърдрафти, които се признават в печалбата или загубата на линейна база за периода, за който е договорен овърдрафтът.

Лихвените заеми се класифицират като текущи, когато следва да бъдат уредени в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

3.5. Финансови инструменти (продължение)

3.5.4. задължения към доставчици, други текущи задължения и получени аванси

Търговските и други задължения възникват в резултат на получени стоки или услуги. Краткосрочните задължения не се амортизират.

Търговските задължения се признават първоначално по справедлива стойност, а впоследствие по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

3.6. Основен капитал

Основният капитал на дружеството е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация.

3.7. Резерви

Като резерви в отчета за финансовото състояние на дружеството са представени финансови резултати, които са капитализирани чрез разпределение на печалбата от предходни години, както и резервите от преоценката на някои от имотите, машините и съоръженията, и резерви от дългосрочни доходи на персонала (виж т. 3.1.).

Едноличния собственик на дружеството може да се разпорсжда с капиталовите резерви. Преоценъчните резерви се признават за реализирани чрез прехвърлянето им в неразпределената печалба след изваждане от употреба на съответния актив.

3.8. Правителствени дарения

Правителствените дарения за нетекучи активи се признават в отчета за финансовото състояние като отсрочени приходи, когато има достатъчна сигурност, че те ще бъдат получени и че дружеството ще е в състояние да изпълни всички свързани с тях изисквания. Приходите от правителствените дарения, свързани с имоти, машини и съоръжения, се признават текущо в отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход на систематична база, определена в рамките на полезния живот на актива, за който те са предоставени.

3.9. задължения към платени лица

3.9.1. Планове за дефинирани вноски

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажмента на дружеството да провежда начислените суми по плановете за дефинирани вноски се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при тяхното възникване.

3.9.2. Платен годишен отпуск

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ към 31 декември 2022 (продължение)

3.9.3. Дефиниращи доходни при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респективно измисленото в стойността им, включително признатите актюерски печалби и загуби - в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуригата на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Те се признават незабавно в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода, в който възникват.

3.10. Лизинг

На датата на влизане на договора в сила, Дружеството преценява дали договорът представлява или съдържа лизинг. А именно, дали договорът прехвърля правото да се контролира използването на идентифицирания актив за определен период от време.

Дружеството като лизингополучател

Дружеството прилага единен подход за признаване и оценяване на всички лизинги, с изключение на краткосрочните лизинги (т.е. лизинги със срок на лизинговия договор до 12 месеца) и лизингите на активи с ниска стойност. Дружеството признава задължения по лизинги за плащане на лизинговите вноски и активи с право на ползване, представляващи правото на ползване на активите.

Активи с право на ползване

Дружеството признава активи с право на ползване от началната дата на лизинга (т.е. датата, на която основният актив е на разположение за употреба). Активите с право на ползване се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка, и коригирана с всяка преоценка на лизинговите задължения.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

3.10. Лизинг (продължение)

Цената на придобиване на активите с право на ползване включва сумата на признатите задължения по лизинга, понесените първоначални директни разходи и лизинговите плащания, извършени на или преди началната дата на лизинга, приблизителна оценка на разходите, които ще бъдат понесени от лизингополучателя при демонтажа и преместването на актива, възстановяване на площадката, върху която се намира той или възстановяване на актива до състоянието, което се изисква съгласно условията на лизинга, намалени с каквито и да било получени стимули по лизинга. Активите с право на ползване се амортизират на линейна база за срока на лизинга.

Ако в края на срока на лизинга собствеността върху лизинговия актив се прехвърля към Дружеството, или цената на придобиване отразява упражняването на опция за закупуване, амортизацията се изчислява като се използва очакваният срок на полезния живот на актива.

Задължения по лизинги

От началната дата на лизинга Дружеството признава задължения по лизинги, оценени по сегашната стойност на лизинговите плащания, които ще бъдат извършени за срока на лизинга. Лизинговите плащания включват фиксирани вноски (включително фиксирани плащания по същество), намалени с каквито и да било подлежащи на получаване стимули по лизинга, променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, както и суми, които се очаква да бъдат платени по гаранции за остатъчна стойност. Лизинговите плащания включват също цената на упражняване на опция за закупуване, за която в разумна степен е сигурно, че ще бъде упражнена от Дружеството а, както и плащания на неустойки за прекратяване на лизинга, ако срокът на лизинга отразява упражняването от страна на Дружеството на опция за прекратяване.

Променливи лизингови плащания, които не зависят от индекс или лихвен процент, се признават като разходи през периода, в който възникне събитието или условието, което задейства плащането.

При изчисляването на сегашната стойност на лизинговите плащания Дружеството използва вътрешно присъщ лихвен процент по време на началната дата на лизинга, тъй като заложеният в лизинга лихвен процент не може да бъде надеждно определен. След началната дата размерът на лизинговите задължения се увеличават с лихвата и се намаляват с извършените лизингови плащания. В допълнение балансовата стойност на лизинговите задължения се преоценява, ако е налице модификация, промяна в срока на лизинга, промяна в лизинговите плащания (например, промени в бъдещите плащания в резултат на промяна в индекса или лихвения процент, използван за определяне на тези лизингови плащания) или промяна в оценката на опцията за закупуване на основния актив.

Краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност

Дружеството прилага освобождаването от признаване на краткосрочни лизинги по отношение на краткосрочните си лизинги на сгради (например, лизинги, чиито лизингов срок е 12 месеца или по-малко от началната дата и които не съдържат опция за закупуване). Дружеството прилага и освобождаването от признаване на лизинги на активи с ниска стойност за лизингите на офис оборудване, което се счита за такова с ниска стойност. Лизинговите плащания по краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност се изписват като разход на линейна база за срока на лизинга.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)

3.11. Разходи за амортизация

Амортизацията на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи са начислявани, като последователно е прилаган ливейният метод.

Амортизация не се начисляват на земята, на напълно амортизираните активи и такива, които са в процес на придобиване, както и на активи, класифицирани като държани за продажба, в съответствие с изискванията на МСФО 5 *Дълготрайни активи държани за продажба и преустановени дейности*.

По групи активи са прилагани следните амортизационни норми:

Група активи	2022 в процент	2021 в процент
Сгради	4	4
Съоръжения	3,57	3,57
Машини и оборудване	20	20
Транспортни средства	20	20
Стопански инвентар	15	15
Компютри	50	50
Нематериални активи	33,33	33,33

3.12. Признаване на приходите и разходите

МСФО 15 въвежда модела 5-те стъпки за оценяване на приходите, при който основният принцип е, че приходите се признават съобразно прехвърлянето на обещаните стоки и услуги на клиента в размер, отразяващ възнаграждението, за което предприятието очаква да има право в замяна на тези стоки и услуги.

Моделът на приходите се прилага за всеки отделен договор, като от практически съображения е допустимо прилагане на групов подход за договори с подобни характеристики.

Приходите от продажбите и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване или плащане възнаграждение, намалено със сумата на всички предоставени отстъпки.

Дружеството признава приходи, когато сумата на прихода може да бъде надеждно оценена, когато е възможно дружеството да получи бъдещи икономически изгоди, и когато отговаря на специфични критерии за няка дейност на дружеството, конкретизирана по-долу.

(а) Приходи от продажба на питейна вода

Приходите се признават на месечна база след отчитане на доставената питейна вода на клиентите.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

3.12. Признаване на приходите и разходите (продължение)

(б) Приходи от отвеждане и пречистване на отпадни води

Приходите се признават на месечна база след отчитане на отведената отпадна вода на клиентите.

(в) Приходи от наказателни лъхви и неустойки

Приходите от наказателни лъхви и неустойки за закъсняло плащане на сметки се признават в момента на плащане на главницата.

Приходите от *правителствени дарения*, свързани с компенсиране на направени разходи, се признават в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Приходите от *правителствени дарения*, свързани с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признават в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

3.13. Финансови приходи и разходи

Разходите по земи, които могат пряко да се отнесат към актив, за който процесът на придобиване, строителство или производство, преди да стане готов за предвижданата му употреба или продажба, непременно отнема значителен период от време, следва да се капитализират като част от стойността на този актив. Всички останали финансови приходи и разходи се отразяват в печалбата или загубата за всички инструменти, оценявани по амортизирана стойност чрез използване метода на ефективния лихвен процент.

Методът на ефективния лихвен процент е метод за изчисление на амортизираната стойност на един финансов актив или пасив и за разпределение на прихода от или разхода за лихви през съответния период. Ефективният лихвен процент е този, при който се дисконтират очакваните бъдещи парични плащания или постъпления по време на живота на финансовия инструмент, или при определени случаи за по-кратък период към нетната преносна стойност на финансовия актив или пасив. При изчислението на ефективния лихвен процент дружеството преценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовия инструмент, но без да включва потенциални бъдещи кредитни загуби от обезценка. Изчислението включва такси, транзакционни разходи, премии или отстъпки, платени или получени между страните на договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент.

3.14. Разходи за данъци върху печалбата

Разходът за данъка върху печалбата представлява сумата от текущия данък върху печалбата и данъчния ефект върху временните данъчни разлики. Текущият данък върху печалбата се определя въз основа на облагаемата (данъчна) печалба за периода, като се прилага данъчната ставка съгласно данъчното законодателство към датата на финансовия отчет. За 2022 и за 2021 години данъчната ставка е определена на 10 % от облагаемата печалба, като остава непроменена и за следващата 2023 година.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

3.14. Разходи за данъци върху печалбата (продължение)

Отсрочените данъчни активи и/или пасиви са сумите на (възстановимите)/ дължимите данъци върху печалбата за бъдещи периоди по отношение на (намаллемите)/облагаемите временни данъчни разлики.

Временните данъчни разлики се установяват при сравнение на отчетната стойност на един актив или пасив, представени в отчета за финансовото състояние и ценовата данъчна основа, получена при прилагане на данъчните правила.

Отсрочените данъци върху печалбата се изчисляват чрез прилагането на балансовия метод на задълженията. Отсрочените данъчни пасиви се изчисляват и се признават за всички облагаеми временни разлики, докато отсрочените данъчни активи се признават, само ако има вероятност за тяхното обратно проявление и ако дружеството ще е в състояние в бъдеще да генерира достатъчно печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати.

Ефектът от признаването на отсрочените данъчни активи и/или пасиви се отразява там, където е представен ефектът от самото събитие, което ги е породило. За събития, които засягат отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход ефектът от отсрочените данъчни активи и пасиви е признат също в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. За събития, които са отчетени първоначално в капитала (преоценъчния резерв) и отсрочените данъчни активи и пасиви са признати за сметка на капитала. В отчета за финансовото състояние отсрочените данъчни активи и/или пасиви се представят компенсирани, тъй като подлежат на еднороден режим на облагане.

3.15. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

В процеса на прилагане на счетоводната политика ръководството на дружеството извършва преценки (извън тези описани в приложение 2.6.), които оказват значителен ефект върху настоящия финансов отчет. Такива преценки по дефиниция рядко са равни на действителните резултати.

В резултат от тяхната същност, те се подлагат на постоянен преглед и актуализация и обобщават историческия опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които ръководството вярва, че са разумни при съществуващите текущи обстоятелства.

Преценките и предположенията, които носят значителен риск да доведат до съществена корекция в присвоените стойности на активите и пасивите през следващата финансова година, са изложени по-долу.

3.15.1. Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

3.15. Пресенки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност (продължение)

3.15.2. Ползеш живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техния очакван ползеш живот и преносни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на дружеството.

3.15.3. Обезценка на вземания

Ръководството оценява обема и периода на очакваните бъдещи парични потоци, свързани с вземания, въз основа на опит спрямо текущи обстоятелства в следните групи: индивидуални сметки, домакинства и други дребни потребители и съдебни вземания. Поради присъщата несигурност на тази оценка, действителните резултати могат да се различават от очакваните. Ръководството на Дружеството преглежда оценките от предходни години и действителните резултати от предходна година.

Дружеството е използвало натрупания си опит в областта на кредитните загуби, както и е взела предвид текущите условия и своите прогнози, за да оцени надеждно очакваните кредитни загуби по търговските си вземания.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)

4. Имоти, машини и съоръжения

	Земя	Сгради	Машини, съоръжения	Транспортни средства	Офис обзавеждане и компютри	Активи в процес на изграждане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност:							
Салдо на 31 декември 2020	226	994	1,757	680	82	14	3,753
Постъпили	-	22	6	11	4	-	43
Излезли	-	-	-	(4)	-	-	(4)
Салдо на 31 декември 2021	226	1,016	1,763	687	86	14	3,792
Постъпили	-	-	40	49	20	-	109
Излезли	-	-	-	(2)	(19)	-	(21)
Салдо на 31 декември 2022	226	1,016	1,803	734	97	14	3,880
Натрувана амортизация:							
Салдо на 31 декември 2020	-	584	1,672	642	74	-	2,972
Амортизация за периода	-	40	34	16	3	-	93
Амортизация на излезлите	-	-	-	(4)	-	-	(4)
Салдо на 31 декември 2021	-	624	1,706	654	77	-	3,061
Амортизация за периода	-	40	37	14	8	-	99
Амортизация на излезлите	-	-	-	(2)	(19)	-	(21)
Салдо на 31 декември 2022	-	664	1,743	666	66	-	3,139
Балансова стойност на 31 декември 2022	226	352	60	68	21	14	741
Балансова стойност на 31 декември 2021	226	392	57	33	9	14	731

5. Активи в процес на изграждане

Активите в процес на изграждане на стойност 23,889 хил. лв. (31 декември 2021 г.: 18,075 хил. лв.), включват направените разходи през 2021 и 2022 година за изграждане от дружеството на активи по проект „Регионален инвестиционен В и К проект на обособената територия на „В и К“ ЕООД Смолян“, който е финансиран от ОП „Околна среда 2014 -2020“, съфинансирана чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове (виж също т. 9 и 14).

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

6. Нематериални активи

	Програмни продукти
	хил. лв.
Отчетна стойност:	
Сaldo на 1 януари 2021	114
Постъпили	-
Излезли	-
Сaldo на 31 декември 2021	114
Постъпили	5
Излезли	(14)
Сaldo на 31 декември 2022	105
Натрупана амортизация:	
Сaldo на 1 януари 2021	93
Амортизация за периода	16
Амортизация на излезлите	-
Сaldo на 31 декември 2021	109
Амортизация за периода	6
Амортизация на излезлите	(14)
Сaldo на 31 декември 2022	101
Билансова стойност на 31 декември 2022	4
Билансова стойност на 31 декември 2021	5

7. Отсрочени данъчни активи/(пасиви), нетно

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Отсрочени данъчни активи:		
Данъчен ефект от дългосрочни доходи на персонала	121	118
Данъчен ефект от данъчна загуба	156	41
Данъчен ефект от задължения за неизползвани отпуски на персонала и текущи доходи	34	21
Данъчен ефект от обезценка на вземания	7	7
Общо отсрочени данъчни активи	318	187
Отсрочени данъчни пасиви:		
Данъчен ефект от нетекущи активи	10	12
Общо отсрочени данъчни пасиви	10	12
Отсрочени данъчни активи/(пасиви), нетно	308	175

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

8. Материални запаси

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Материали за дейността	527	557
Общо	527	557

9. Търговски и други вземания

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Предплатени разходи по <i>ОН Околна среда</i>	6,842	7,878
Вземания за компенсация за ел. енергия	-	824
Вземания от клиенти	388	380
Обезценка на вземанията	(71)	(71)
Вземания от клиенти, нетно	317	309
Вземания за ДДС по договор с Асоциация В и К	177	186
ДДС за възстановяване	467	166
Предплатени разходи (разходи за бъдещи периоди)	135	117
Съдебни вземания	61	-
Предоставени аванси	28	5
Вземания за корпоративен данък	27	27
Други	24	17
Общо търговски и други вземания	8,078	9,529

В стойността на вземанията са включени предплатени разходи по проект „*Регионален инвестиционен В и К проект на обособената територия на „ В и К ” ЕООД Смолян*”, който е финансиран от ОП „Околна среда 2014 -2020“, съфинансирана чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове (виж също т. 5 и 14).

Във връзка със сключен договор за заем от месец май 2020 година с Европейската банка за възстановяване и развитие за съфинансиране на „*Интегриран воден проект на агломерация гр. Смолян*”, през годината са платени такса ангажимент в размер на 37 х. лв. (2021 година: 14 хил. лв.). Признаването на съответната част предплатените разходи по заема и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се извършва като се прилага ефективния лихвен процент, съотносим към задължението по заема. За 2022 г. са признати разходи в размер на 17 х. лв. (2021 година: 3 хил. лв.)

Дружеството е определило обичаен кредитен период от 30 дни, за който не начислява лихва на клиентите. Ръководството преценява събираемостта, като анализира експозицията на клиента, възможностите за погасяване и взема решение относно начисляването на обезценка и събирането им по съдебен път.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЙ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

9. Търговски и други вземания (продължение)

Възрастовият анализ на вземанията от клиенти е представен по – долу:

	31.12.2022 хил. лв.	31.12.2021 хил. лв.
До 90 дни	210	215
90 - 180 дни	49	54
180 – 360 дни	45	25
Над 360 дни	13	15
	317	309

Движението на обезценката на вземанията от клиенти през годината е следното:

	31.12.2022 хил. лв.	31.12.2021 хил. лв.
Обезценка в началото на периода	71	66
Възстановена и отписана обезценка	(22)	(15)
Начислена обезценка за периода	22	20
Обезценка в края на периода	71	71

Ръководството на дружеството счита, че стойността, по която търговските и други вземания са представени в отчета за финансовото състояние, съответства на тяхната възстановима стойност към 31 декември 2022 и 2021 година.

10. Парични средства

	31.12.2022 хил. лв.	31.12.2021 хил. лв.
Парични средства в банкови сметки	4,471	1,894
Парични средства в каса	2	2
Общо	4,473	1,896

Паричните средства на дружеството са по банкови сметки при банки със стабилни дългосрочни рейтинги. Ръководството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 3 % от brutната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовия отчет на дружеството към 31 декември 2022 година.

11. Основен капитал

Към 31 декември 2022 вписаният основен капитал е в размер на 250 хил. лв., разпределен в 2 500 дяла с номинална стойност от 100 лв. Единичен собственик на капитала е Български ВПК Холдинг ЕАД.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)

12. Резерви

Представените в отчета за финансовото състояние резерви, включват натрупаните печалби от минали години, резервите от последващи оценки на петекущи активи, както и резервите от преоценки на задълженията към персонала по планове с дефинирани доходи. През предходни периоди дружеството е отписало за сметка на резервите активи, които са публична собственост.

13. Дългосрочни задължения към персонала

Движението на дългосрочните задължения към персонала е следното:

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения в началото на периода	1,176	1,008
Разходи по текущ трудов стаж	138	117
Изплатени разходи през периода	(124)	(87)
Разходи за минал стаж	-	14
Финансови разходи по бъдещи задължения	18	2
Призната актюерска (печалба) /загуба за периода	4	122
Задължения в края на периода	1,212	1,176

Стойността на задължението поотделно в отчета за финансовото състояние е както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Настояща стойност на задължението	1,058	1,026
Признати актюерски (печалби) /загуби	154	150
Задължения в края на периода	1,212	1,176

Основните финансови предположения, използвани при изчисленията, са следните:

	31.12.2022	31.12.2021
Дисконтов процент	1,50%	0,20%
Бъдещо увеличение на заплатите на година	5%	5%
Средна възраст на пенсиониране при мъжете	64	64
Средна възраст на пенсиониране при жените	61	61

Освен това, при преждевременно пенсиониране поради нетрудоспособност, персоналят има право на обезщетение в размер до две работни заплати увеличени с 100% при трудов стаж минимум пет години и при условие, че не са получавали такива обезщетения през последните пет години от трудовия стаж.

Използваните демографски статистически предположения се основават на следните:

- процент на текучество на персонала на дружеството през последните няколко години;
- смъртност на населението на България през периода 2019 – 2021 година съгласно данните на Националния статистически институт;

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

13. Дълготермни задължения към персонала (продължение)

- статистически данни на Националния център за здравна информация, относно неспособност на населението и преждевременно пенсиониране.

Анализ на чувствителността

Изчислението на задълженията по планове с дефинирани доходи се влияе от промените в актюерските преценки. В таблиците по-долу са представени ефектите върху задълженията в резултат на промяната на основните допускания.

• **Дисконтов фактор +/- 0,5%**

	При дисконтов фактор +0,50%	При дисконтов фактор -0,50%
Настояща стойност на задължението в края на периода (31.12.2022) - хил.лв.	1,175	1,251
Изменения спрямо настоящата стойност на задължението в края на периода	(37)	39

• **Допускане за ръст на заплати +/- 1%**

	При ръст на заплати 1 %	При спад на заплати 1 %
Настояща стойност на задължението в края на периода (31.12.2022)- хил.лв.	1,255	1,169
Изменения спрямо настоящата стойност на задължението в края на периода	43	(43)

• **Допускане за промяна в смъртността +/- 10%**

	При ръст на смъртността 10 %	При спад на смъртността 10 %
Настояща стойност на задължението в края на периода (31.12.2022)- хил.лв.	1,256	1,161
Изменения спрямо настоящата стойност на задължението в края на периода	44	(51)

• **Допускане за текучество +/- 1%**

	При ръст на текучество 1 %	При спад на текучество 1 %
Настояща стойност на задължението в края на периода (31.12.2022)- хил.лв.	1,171	1,249
Изменения спрямо настоящата стойност на задължението в края на периода	(41)	37

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)

13. Дългосрочни задължения към персонала (продължение)

Резултатът от теста за чувствителност показва, че при изменение с +/- 0,50% на използвания процент на дисконтиране, размерът на задължението в края на периода би се намалил с 37 хил. лв., съответно увеличил с 39 хил. лв. Резултатът от теста за чувствителност показва, че при изменение с +/- 1% на процента на ръст на работната заплата годишно, размерът на задължението в края на периода би се увеличил с 43 хил. лв., съответно намалил с 43 хил. лв. Резултатът от теста за чувствителност показва, че при изменение с +/- 10% на смъртността, размерът на задължението в края на периода би се увеличил с 44 хил. лв., съответно намалил с 51 хил. лв. Резултатът от теста за чувствителност показва, че при изменение с +/- 1% на текучеството на персонала, размерът на задължението в края на периода би се намалил с 41 хил. лв., съответно увеличил с 37 хил. лв.

14. Правителствени дарения

През м. февруари 2019 година дружеството е сключило договор за безвъзмездна финансова помощ по проект „Регионален инвестиционен В и К проект за обособената територия на „В и К„ ЕООД Смолян, финансиран по ОП „Околна среда 2014 – 2020“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Колезионния фонд на Европейския съюз. Стойността на безвъзмездната финансово помощ е в размер до 68,236 хил. лв. Собственият принос на дружеството е 8,253 хил. лв. и недопустими разходи в размер на 14,826 хил. лв. (ДДС). Проекта предвижда изграждане на нови и реконструкция на съществуваща водопроводна и канализационна инфраструктура на обособената територия на която оперира дружеството. Общата стойността на предвидените инвестиции възлиза на 91,315 хил. лв. На 21.02.2023 г. срокът за завършването на проекта е удължен до края на 2023 г. (виж също т. 5 и 9).

Стойността на признатите правителствени дарения е следната:

	31.12.2022 хил. лв.	31.12.2021 хил. лв.
Дарения в началото на периода	23,711	16,249
Възникнали през периода	3,194	7,463
Признати на приход през периода	(1)	(1)
Общо правителствени дарения	26,904	23,711

15. Задължения по заеми

	31.12.2022 хил. лв.	31.12.2021 хил. лв.
Задължения по инвестиционен банков заем	3,070	1,718
Задължения по оборотен банков заем	2,934	-
Задължения за лихви	15	-
Текуща част от банков заеми	(1,738)	-
Нетекуща част от банков заеми	4,281	1,718

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

15. Задължения по заеми (продължение)

На 20 май 2020 г. „В и К „ Смолян сключва Договор за заем с Европейската банка за възстановяване и развитие за съфинансиране на „Интегриран воден проект на агломерация гр. Смолян „ в размер на 5 800 хил. евро. Заемът се състои от :

- Транш на ЕБВР инвестиция – 1 600 хил. евро.
- Транш на ЕСИФ – 2 700 хил. евро.
- Транш на ЕБВР за оборотни средства – 1 500 хил. евро .

Дружеството ще плаща лихва върху главницата по всяко усвояване по заема на ЕБВР, дължима периодично през всеки лихвен период за съответното усвояване, равняваща се на процент, равен на приложимия марж, междубанковия лихвен процент за съответния лихвен период. Дружеството няма да плаща лихва върху главницата по всяко усвояване по Транша на ЕСИФ.

Засните Транш инвестиция и ЕСИФ ще се погасяват на 24 равни шестмесечни вноски на 14 май и 14 ноември ежегодно, започвайки от 2023 г. и приключвайки през 2034 г..

Заемът за оборотни средства ще се погася на две равни вноски – 14 май 2023 г. и 14 ноември 2024 г..

Дружеството е направило обезпечение – залог на бъдещи вземания на 10 корпоративни клиенти и залог на банковите си сметки.

През 2022 г. дружеството е усвоило част от заема както следва:

- Транш на ЕБВР инвестиция – 257 хил. евро или 503 хил. лв.
- Транш на ЕСИФ – 435 хил. евро или 849 хил. лв.

През 2021 г. дружеството е усвоило част от заема както следва:

- Транш на ЕБВР инвестиция – 327 хил. евро или 639 хил. лв.
- Транш на ЕСИФ – 551 хил. евро или 1,079 хил. лв

Към 31.12.2022 и 2021 г. усвоения инвестиционен заем е както следва:

- Транш на ЕБВР инвестиция – 584 хил. евро или 1,142 хил. лв. (31 декември 2021 г.: 327 хил. евро или 639 хил. лв.).
- Транш на ЕСИФ – 986 хил. евро или 1,928 хил. лв. (31 декември 2021 г.: 551 хил. евро или 1,079 хил. лв.).

През 2022 г. дружеството е усвоило и Транш на ЕБВР за оборотни средства заем в размер на 1 500 хил. евро или 2,934 хил. лв.

16. Гаранции

Стойността на гаранциите / нетекуча част /:

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
В началото на периода	1,481	229
Възникнали през периода	-	1,252
Изплатени през периода	(21)	-
Текуща част	(1,460)	-
Общо в края на периода	-	1,481

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)

17. Текущи пасиви

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по заеми (текуща част)	1,738	-
Задължения по гаранции	1,976	29
Задължения към персонала	630	458
Задължения към доставчици	328	304
Задължения към социалното осигуряване	200	159
Задължения за такса водоползване и заустване към МОСВ	131	104
Задължения за други данъци	55	53
Задължения към други кредитори	54	57
Общо	5,112	1,164

Ръководството на дружеството счита, че стойността, по която краткосрочните задължения са представени в отчета за финансовото състояние, съответства на тяхната справедлива стойност към датата на отчета.

18. Приходи от продажби

	Годишната, завършваща на 31.12.2022	Годишната, завършваща на 31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от доставяне на питейна вода	6,248	5,929
Приходи от пречистване на отпадни води	1,045	871
Приходи от префактурирани публични активи	886	930
Приходи от такса за канализационни услуги	884	851
Приходи от предоставени услуги	212	151
Приходи от неустойки за забавени плащания	26	15
Приходи от продажба на стоки	3	3
Общо	9,304	8,750

19. Други приходи

	Годишната, завършваща на 31.12.2022	Годишната, завършваща на 31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от правителствени дарения за текущата дейност	2,140	994
Приходи от събрани обезценени вземания	13	5
Приходи от отписани задължения	2	1
Други приходи	6	4
Общо	2,161	1,004

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)****20. Разходи за материали**

	Годината, завършваща на 31.12.2022 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2021 хил. лв.
Електроенергия	3,603	1,736
Основни материали и резервни части	775	762
Горива и смазочни материали	211	140
Материали за дезинфекция	60	52
Активи в употреба	51	49
Работно облекло	33	16
Канцеларски материали	19	14
Други материали	4	4
Общо	4,756	2,773

21. Разходи за външни услуги

	Годината, завършваща на 31.12.2022 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2021 хил. лв.
Предоставено право на ползване на публични активи	886	930
Ремонт и поддръжка на активи	144	117
Такса водоползване и заустване	133	110
Консултантски услуги	68	51
Абонаментни такси	66	54
Комисионни за събиране на дължими суми	58	59
Данъци и такси	40	42
Съобщителни услуги	41	40
Охрана на обектите	35	30
Такса регулиране	24	23
Обучение на персонала	22	13
Застраховки	21	15
Анализ водни проби	15	2
Депониране на отпадъци	6	10
Наеми	6	6
Оплодотворяване на утайки	3	22
Транспортни услуги	3	1
Други	9	8
Общо	1,580	1,533

Разходите за одиторски услуги на годишния финансов отчет на дружеството за 2022 година възлизат на 10 хил. лв. (за 2021 година - 9 хил. лв.).

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

22. Разходи за персонала

	Годишната, завършваща на 31.12.2022 хил. лв.	Годишната, завършваща на 31.12.2021 хил. лв.
Разходи за заплати	4,426	3,813
Разходи за социално осигуряване	956	824
Други социални разходи	482	478
Начисления за неизползвани отпуски	199	126
Начисления за обезщетения след пенсиониране	138	132
Общо	6,201	5,373

23. Разходи за обезценка

	Годишната, завършваща на 31.12.2022 хил. лв.	Годишната, завършваща на 31.12.2021 хил. лв.
Разходи за обезценка на вземания	22	20
Общо	22	20

24. Други разходи

	Годишната, завършваща на 31.12.2022 хил. лв.	Годишната, завършваща на 31.12.2021 хил. лв.
Отписани вземания	9	-
Охрана на труда	8	5
Разходи за командировки	5	7
Глоби и неустойки	4	13
Данъци при източника	3	2
Балансова стойност на продадени стоки	2	2
Дарения	1	1
Съдебни разходи	1	31
Други	4	6
Общо	37	67

25. Финансови разходи

Представените финансови разходи включват:

	Годишната, завършваща на 31.12.2022 хил. лв.	Годишната, завършваща на 31.12.2021 хил. лв.
Разходи за лихви	84	16
Разходи от валутни разлики	9	6
Банкови такси	8	7
Общо	101	29

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

26. (Разходи)/приходи за данъци върху печалбата

Изравняването на (разходите)/приходите за данъци върху печалбата е представено в следната таблица:

	Годината, завършваща на 31.12.2022 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2021 хил. лв.
Счетоводна печалба (загуба) преди облагане	(1,337)	(150)
Дължим данък по приложимата данъчна ставка -10 %	(134)	(15)
Данъчен ефект от постоянни разлики	1	1
Разходи/(приходи) за данъци върху печалбата	(133)	(14)

Компонентите на (разходите)/приходите за данъци върху печалбата са следните:

	Годината, завършваща на 31.12.2022 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2021 хил. лв.
Текущи разходи за данъци	-	-
Данъчен ефект от временни данъчни разлики	(133)	(14)
Разходи (приходи) за данъци върху печалбата	(133)	(14)

27. Условни активи и пасиви

27.1. Във връзка с направени разходи по изграждане на активи дружеството не е получило 2,205 хил. лв. правителствени дарения по договор за безвъзмездна финансова помощ по проект „Регионален инвестиционен В и К проект за обособената територия на „В и К“, ЕООД Смолян, финансиран по ОП „Околна среда 2014 – 2020“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз (виж т. 5 и 14). Дружеството очаква да ги получи след изпълнение на условията по договора.

27.2. Срепу дружеството има заведени съдебни искове по граждански дела на различно основание. Ръководството на дружеството счита, че изходът от тях ще бъде в полза на дружеството и то няма да бъде принудено да изплаща обезщетения, поради което не са начислени провизии за бъдещи плащания.

27.3. За обезпечаване на задълженията си по *Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВИК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги* с Асоциацията по В и К на обособената територия дружеството е учредило банкови гаранции на обща стойност 56 хил. лв. Гаранцията е обезпечена и валидна до 31 май 2031 година.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 (продължение)**

28. Възнаграждения на ключовия ръководен персонал

Възнагражденията на членовете на ключовия ръководен персонал през 2022 и 2021 години възлизат на 157 хил. лв. и на 130 хил. лв. за всяка от годините и представляват краткосрочни доходи на персонала. Не са предвидени доходи след приключване на договорните отношения с дружеството.

29. Други оповестявания

В края на месец февруари 2022 година в Европа започна въоръжен конфликт между Русия и Украйна. В следствие на това, нормалните търговски отношения с двете засегнати страни са силно нарушени, а много страни от Европа, както и САЩ, наложиха на Русия редица икономически санкции. Всички тези събития и мерки, биха могли да доведат до промяна на цените на енергоносителите и на много други стоки и услуги, както и да повлияят негативно на световната и европейска икономика през следващите години, както и да повлияят негативно на дейността на Дружеството и да доведат до промяна в инвестиционните му планове.